

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ओपन युनिवर्सिटी

(गुजरात सरकार द्वारा स्थापित)

“ज्योतिमय” परिसर,
सरभेज-गांधीनगर छाईवे,
छारोडी, अमदावाढ-382 481

E-mail: feedback@baou.edu.in

Website : www.baou.edu.in

सत्रीयकार्य ओगष्ट – 2017

स्नातक पढवी अभ्यासक्रम

बी.ए. प्रथम वर्ष

अनिवार्य हिंदी विषय

(HND-COM-01)

अभ्यासकेन्द्रने सोंपवानी छेल्की तारीख

30/04/2018

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

બી.એ.અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી. આ પદ્ધતિમાં આપને સ્વંય અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે. આપને આપના વિષયની કેડીટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક 2 કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે, જેથી અમારી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે. સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી, આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તા ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વિકારવામાં આવશે નહીં. જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો. જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

અગત્યની સૂચનાઓ

- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ: **30/04/2018** છે, તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી જમા કરાવવું જરૂરી છે.
- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજિયાત છે. જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.
- તમારા ચેક થઈ ગયેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય તમારી સત્રાંત પરીક્ષા પહેલા જ કેન્દ્ર પર રસીદ બતાવી પરત લેવા જેથી પરીક્ષાના વાંચન અર્થે પણ તેને ઉપયોગમાં લઈ શકાય.
- બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે **11** ગુણ લાવવા જરૂરી છે, જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નપાસ માનવામાં આવશે, અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય નવા સત્રનું મેળવીને ફરીથી લખવાનું રહેશે.
- સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્કશીટ મેળવી શકાશે નહીં.
- લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજિયાત જોડવું.
- આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.

डॉ.बाबासाहेब अम्बेडकर ओपन युनिवर्सिटी,
अहमदाबाद

अभ्यासक्रमनुं नाम : એફ.વાય.બી.એ.

પાઠ્યક્રમનું નામ : અનિવાર્ય હિંદી વિષય

નોંધણીનંબર : _____

અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ : _____

નામ : _____

અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં. : _____

સરનામું : _____

મોબાઈલ નંબર : _____

ઈ-મેઈલ : _____

વિદ્યાર્થીની સહી : _____

તારીખ : _____

डॉ.बाबासाहेब अम्बेडकर ओपन युनिवर्सिटी, अहमदाबाद

अभ्यासक्रम : बी.ए. प्रथम वर्ष

पाठ्यक्रम : अनिवार्य हिंदी विषय (HND-COM-01)

सत्रीयकार्य अगस्त 2017

कुल अंक - 30

उत्तीर्णांक - 11

विभाग क : निम्नलिखित में से किसी एक प्रश्न का उत्तर 800 शब्दों में लिखिए :

(8 x 1 = 8)

1. हिंदी में शब्दकोश के उपयोग की विधि की विस्तृत चर्चा कीजिए. शब्दकोश से कौन कौन सी सूचनाएँ प्राप्त होती हैं?

अथवा

2. राजभाषा हिंदी का स्वरूप स्पष्ट कीजिए.

विभाग ख : निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर 400 शब्दों में दीजिए :

(4 x 2 = 8)

1. 'पिता के पत्र पुत्री के नाम' की भाषा की विशेषताओं का आपकी स्वाध्याय सामग्री में दिये गये पाठ के आधार पर विवेचन कीजिये.

अथवा

2. निबंध रचना के तत्वों को अपनी स्वाध्याय सामग्री में दिये गये पाठ के आधार पर स्पष्ट कीजिए.
3. अपनी स्वाध्याय सामग्री के खंड दो की इकाई सात के आधार पर इतिहास की भाषा में प्रयुक्त होने वाले पारिभाषिक शब्दों की एक सूची बनाइये.

अथवा

4. अपनी स्वाध्याय सामग्री के खंड दो की इकाई नौ के पाठ में आये हुए विशेषण शब्दों की सूची बनाइये.

विभाग ग : किन्हीं तीन पर 300 शब्दों में टिप्पणियाँ लिखिए :

(3 x 3 = 9)

1. पारिभाषिक शब्द
2. हिंदी की सांविधानिक स्थिति
3. पर्यायवाची शब्द
4. संभावनार्थक और संदेहार्थक वाक्य
5. प्रत्यय
6. भाषण की शैलीगत विशेषताएँ

विभाग घ : निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दिये गये संकेतों के अनुसार दीजिए :

(0.5 x 10 = 5)

सही / गलत बताइए :

1. आदमी ने बोलना पहले सीखा, लिखना बाद में.
2. ह्रस्व स्वर के उच्चारण में अधिक समय लगता है.
3. हिंदी को भारत की राजभाषा स्वीकार किया गया है.

रिक्त स्थान की पूर्ति सही विकल्प चुन कर कीजिए :

4. हिंदी की लिपि कहलाती है. (हिंदी / देवनागरी)
5. ऋतुओं से संबंधित त्योहारों को त्योहार कहते हैं. (प्राकृतिक / सामाजिक)
6. वे शब्द, जिनका अर्थ एक ही हो, शब्द कहलाते हैं. (पर्यायवाची / पारिभाषिक)

निम्नलिखित शब्दों में उपयुक्त प्रत्यय लगाकर नये शब्द बनाइये :

7. गुरु
8. एक
9. समाज
10. धीर